

BESLUT

2015-06-22

Dnr: 15/00602

SAKEN

Rapport, SVT1, 2015-02-24, kl. 8.30, inslag om strider i Ukraina; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

INSLAGET

Inslaget var ett kort nyhetstelegram med rubriken ”Ukraina – striderna fortsätter”. Nyhetsuppläsaren sa följande.

Utrikes: Proryska styrkor fortsätter att angripa ukrainska regeringssoldater nära hamnstaden Mariupol. På grund av stridigheterna säger Ukraina att det inte kan bli tal om något tillbakadragande av tunga vapen. I dag ska enligt planerna ett möte om införandet av vapenvilan hållas i Paris men det är ännu oklart om mötet blir av.

Telegrammet illustrerades inledningsvis med en karta över Ukraina och senare med bilder på strider med texten ”arkivbilder”. I övre högra hörnet visades ett gult och blått emblem med symboler och alfanumeriska tecken.

ANMÄLAN

En anmälare anser att Sveriges Television (SVT) spred nazistisk propaganda helt okommenterat genom att visa ett emblem för Azovbataljonen. Enligt en webbttext som anmälaren hänvisar till är Azovbataljonen ett högerextremt paramilitärt förband i Ukraina och deras emblem innehåller en nazistisk symbol.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft och anför följande.

Det fanns givetvis inget syfte från redaktionens sida att sprida nazistpropaganda. De rörliga arkivbilderna som illustrerade telegramtexten kom från den leverans av nyhetsbilder som redaktionen fått via sitt avtal med nyhetsbyrån Reuters. Först efter den aktuella sändningen uppmärksammade redaktionen att den logotyp, som syntes i bildens övre högra hörn i cirka 15 sekunder av inslaget, var emblemet för Azovbataljonen, som strider på den ukrainska regeringssidan och anklagas för samröre med högerextrema och nazistiska krafter. Detta betydde sannolikt att bilderna ursprungligen var producerade i propagandasyfte av den bataljonen.

Den text, som anmälaren hänvisar till, anses inte vara skriven ur neutral synvinkel och uppges också sakna tillräckliga källhänvisningar. SVT bedömer ändå att det, mot bakgrund av vad som är känt om Azovbataljonen och de symboler som syns på dess emblem, var olämpligt att sända ut bilderna på det sätt som gjordes. Sedan redaktionen upptäckt misstaget togs bilderna bort i sändningarna från och med klockan 9.30.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att förekomsten av det aktuella emblemet i nyhetsinslaget inte kan anses förenlig med bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft. SVT har dock uppgett att det var ett misstag att visa emblemet och att bolaget tog bort arkivbilderna med emblemet från och med sändningarna klockan 9.30. SVT får genom detta anses ha visat hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft. Nämnden anser därför att sändningen inte strider mot bestämmelsen.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Ingrid Carlberg, Maria Edström, Leif Hedman, Kristina Ståhl och Nedjma Chaouche efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Johannes Wik